

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

64.31

Szerző:

Hely

Cím: *Bpesti tejről.*

Idő

"1916"

Forrás: *Népszava*

Személy

Bp.

1916 III. 9

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

— A budapesti tejről. Kerek harminc éve, hogy a Természettudományi Társulat egyik főelővasó ülésén tudós Szilasi Jakab ur a következőket mondotta a többek között:

— ... Annak okául, hogy én újra e tárggyal foglalkozom, elegendő lesz a tejnek, mint tápszernak, nagy fontosságára utalnom, másrészt pedig azt a sajnálatos körülményt főlemlítenem, hogy e tápszerral a fővárosban még mindig szembeötölő hamisításokat üznek.

Tessék csak megérteni: harminc év előtt tudós Szilasi Jakab ur türelmetlenkedik, hogy a tejet még mindig hamisítják. Azt kell hinnni, hogy tudós Szilasi Jakab ur türelmetlenkedése előtt már hamisították és pedig hány évvel előbb hamisították? Körülbelül izével — három-négy ezer esztendővel.

Amikor az első tehén és az első tejkereskedő a világra jött, amikor az első falusi sváb milimári összetalálkozott a legelső tehénnel, megszületett a tejhamisítás gondolata, amit nyomban a tett követett. Ha a bibliai ősember élettörténete után oknyomozhatnánk, körülbelül megállapíthatnánk, hogy a paradicsomból való kiűzetését a tejhamisításnak köszönheti. Éva vizes tejet adott Ádámnak, amitől Ádám hascsikarást kapott, káromkodott és így született meg az első bűn, aminek következménye lett, hogy az uristen rendőrbírósága-elé kerültek és kilakoltatás lett a következménye.

Talán így volt. Azt is megengedi az ember, hogy nem így volt. Annyi azonban bizonyos, hogy a budapesti tejet nagyon régen hamisítják, talán a város alapítása óta hamisítják és éppen ezért indokolt tudós Szilasi Jakab urnak a harminc év előtt hangoz-

tatott türelmetlenkedése a budapesti tej körül, amelynek során a következőket is hangoztatta:

— ... A szegényebb néposztály, amely a tejet a piacon veszi vagy a tejesasszonyokkal házához hordatja és amely néposztálynak legjobban volna szüksége tiszta, jó tejre: rendszeren felerészben lefölezött és negyedrészen vízzel kevert folyadékot kap tej gyanánt és ezt fizeti meg drága pénzen. (Lásd „Természettudományi Közlöny“ 1886 júniusi fizetét a 253. oldalon.)

Harminc esztendő nem tudta megemészteni tudós Szilasi Jakab urnak az igazságait és a harminc esztendő mindössze annyi változást teremtett, hogy a budapesti tej — éppen a szerdai számban írtunk róla — kétszerte vagy háromszorta drágább és tizszerte komiszabb lett.

A mostani körülmények se teszik indokoltá ezt, azt a rettenetes csalást, ami a tej körül történik. Már abba csak belenyugodnánk, hogy nincs tej. Nincs, aztán nincs. Egy kevés mégis csak kerül és holmi hatósági igazolványok, miniszteri ajánlások, polgármesteri protekciók, tejesarnoki rokonságok révén sikerül egy-egy liternyt az apró gyermekeknek és a betegeknek. Csak az a baj, az a bosszantó, az a fölháborító, az az öklöt ütésre készítő valami, hogy ez a parányi tej, ami Budapestre kerül, ami nem is tápszer már, mint tudós Szilasi Jakab ur idejében volt, hanem orvosság, olyan komisz, olyan bitang valami, amiről tudós Szilasi Jakab ur nem is álmodott.

A tudós ur annak idejében végigvizsgálta a budapesti piacokat és úgy találta, hogy 30 esztendő előtt a budapesti piacokon még min-

dig volt vízzel hamisított tej és a hamisítások legnagyobb percentjét 35 százalékban találja meg. Hej, tudós Szilasi Jakab uram, az még igazán a régi világ lehetett. Méltóztatnék most megvegyelemezni azt a tejet, amit Budapesten kiporecióznak holmi hatósági, orvosi, mérnöki és istentudja miféle vasutépítési koncessziók bemutatása ellenében, megtapasztalandáná, hogy nemesak lefölezésről és vízzel való higitásról van itt szó, hanem olyan gyalázatos, olyan fortélyos csalafintaságokról, hogy égnek mered a hajaszálunk és térdreborulva imádkozunk a büntető igazságszolgáltatás atyaistenéhez, hogy no, uristen, mi lesz már? Tessék elhinni, hogy 30 év előtt még tiszta vizet öntöttek a tejhez, de, uram, ma már nincs ehhez lelkük, hanem még a vizet is hamisítják!

Tudós Szilasi Jakab ur ezekkel a szavakkal végezte tanulságos előadását a budapesti tejről:

— ... Tény, és nem én vagyok az első, aki ezt állítja, hogy ezen legfontosabb tápszerünket még mindig nagyon hamisítják... sürgős és erélyes intézkedésre van szükség.

Nagyon türelmetlen ember volt tudós Szilasi Jakab ur. Harminc év eltelt és az a bizonyos „még mindig“ még mindig megvan, csak a sürgős és erélyes intézkedés köslik valahol az éji homályban, tudós Szilasi Jakab uram!